Паридинова Ботагоз Жаппаровнаның
«Болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын тұлғалық-бағдарлы оқыту арқылы дамыту» тақырыбындағы «6D010300 – Педагогика және психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған диссертациясына

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСШІНІҢ ПІКІРІ

Қоғам мен білім беру жүйесінің қазіргі даму кезеңі мұғалімнің жеке басының рухани-адамгершілік негіздеріне, оның құндылық бағдарларына және дүниетанымдық жетілуіне назар аударудың артуымен сипатталады. Жаһандану, цифрландыру және әлеуметтік-мәдени қайта құру жағдайында мұғалімнің рухани құндылықтарды, гуманистік мұраттарды және әлеуметтік жауапты мінез-құлықты тасымалдаушы ретіндегі рөлі артып келеді. Осыған байланысты болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын дамыту мәселесі ерекше өзекті болып отыр.

Қазақстан Республикасының білім беру саясатында оқытуды ізгілендіруге, өмірлік құндылықтар мен кәсіби жауапкершілікті саналы түрде таңдауға қабілетті тұтас, рухани дамыған тұлғаны қалыптастыруға басымдық беріледі. Мемлекеттік бағдарламалық құжаттар жоғары педагогикалық білім беру жүйесін кәсіби құзыреттіліктері ғана емес, сонымен қатар дамыған рухани дүниетанымы, азаматтық ұстанымы және педагогикалық мәдениеті бар жаңа буын педагогтерін даярлауға бағыттайды. Сонымен қатар, болашақ мұғалімдерді даярлау тәжірибесін талдау жоғары оқу орындарының білім беру үдерісінде пәндік білімді игеруге және кәсіби дағдыларды қалыптастыруға басымдық берілетіндігін көрсетеді. Ал студенттің жеке басының рухани даму мәселелері көбінесе үзінді және жеткіліксіз жүйеленген болып қалуда. Бұл рухани жетілген мұғалімге қоғамның әлеуметтік тапсырысы мен дәстүрлі кәсіби дайындық жүйесінің нақты мүмкіндіктері арасындағы қайшылыққа әкеледі. Аталмыш мәселені шешуде білім алушының жеке басының бірегейлігін тануға, оның ішкі әлеуетін, құндылықтар жүйесін және өзін-өзі көрсету қабілетін дамытуға бағдарланған тұлғаға бағытталған оқыту ерекше мәнге ие болады. Алайда, тұлғаға бағдарланған білім беру саласындағы ғылыми зерттеулердің болуына қарамастан, оны болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын дамытуда мақсатты пайдалану мәселелері негізінде заманауи сипатта тұжырымдауды қажет етеді.

Ұсынылып отырған диссертациялық жұмыс білім беру жүйесін трансформациялау, педагогикалық қызметтің гуманистік және құндылық бағдарларын күшейту жағдайында болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын қалыптастырудың өзекті және әлеуметтік маңызды мәселесін зерттеуге бағытталған. Зерттеудің өзектілігі білімді таратып қана қоймай, рухани-адамгершілік құндылықтардың, гуманистік дүниетанымның, азаматтық жауапкершіліктің тасымалдаушысы бола алатын жаңа буын мұғалімдерін даярлау қажеттілігімен байланысты.

Қазақстан Республикасының білім беруді жаңғырту, ізгілендіру идеяларын, тұлғалық-бағдарлы және құзыреттілік тәсілдерді іске асыру жағдайында болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын дамыту мәселесі ерекше маңызға ие болады.

Б.Ж. Паридинова отандық және шетелдік авторлардың руханият, жеке дүниетаным, тұлғаға бағдарланған оқыту және мұғалімнің кәсіби қалыптасуы мәселелеріне арналған философиялық, педагогикалық және психологиялық зерттеулеріне жан-жақты талдау жүргізді.

Диссертацияда білім беру философиясы классиктерінің, сондай-ақ қазіргі қазақстандық және шетелдік зерттеушілердің көзқарастары орынды ұсынылған. Зерттеудің мақсаты, нысаны, пәні мен міндеттері логикалық, ғылыми тұрғыдан дұрыс тұжырымдалған және мәлімделген тақырыпқа толық сәйкес келеді. Зерттеудің ғылыми болжамы дәлелді және жұмыстың теориялық және эмпирикалық кезеңдерінің нәтижелерімен расталады.

Автор диссертациялық жұмысында "Болашақ мұғалімнің рухани дүниетанымы" ұғымының философиялық-педагогикалық мазмұны нақтылап, тұлғалық бағдарлы оқыту негізінде болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын дамыту моделін теориялық тұрғыдан негіздеп және әзірлеген, сонымен қатар педагогикалық мамандық студенттерінің рухани дүниетанымын тиімді дамыту жолдарын анықтаған.

Б.Ж. Паридинованың диссертациялық жұмысы нақты және қисынды құрылымда әзірленген. Ғылыми жұмыстың стилі философия докторы (PhD) деңгейіндегі ғылыми зерттеулерге қойылатын талаптарға сәйкес орындалған.

Ұсынылып отырған диссертациялық жұмыс толық аяқталған, теориялық және практикалық маңыздылығы бар, тәуелсіз орындалған зерттеу болып табылады. Диссертацияның мазмұны философия докторы (PhD) дәрежесін алуға арналған ресми талаптарға толық сәйкес келеді. Сондықтан Паридинова Ботагоз Жаппаровнаның «Болашақ мұғалімдердің рухани дүниетанымын тұлғалық-бағдарлы оқыту арқылы дамыту» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын «6D010300 – Педагогика және психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынуға лайық деп есептеймін.

Ғылыми кеңесші,
Қазақстан Республикасы Президентінің
жанындағы Мемлекеттік басқару
академиясының Қызылорда облысы бойынша
филиал доценті, психол. ғ.к. А.Ж. Аяганова

ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ ОРТАЛЫҒЫ

"Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Мемлекеттік басқару академиясы" РМКК
ҚОЛДЫ РАСТАЙМЫН
Персоналды басқару орталығы
10 2025 ж.
Қолы